

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Kfv.V.38.075/2021/6.
A tanács tagjai: dr. Márton Gizella a tanács elnöke
dr. Stefancsik Márta előadó bíró
dr. Darák Péter bíró
A felperes: felperes1 (cím1)
A felperes képviselője: dr. Fazekas Tamás ügyvéd (cím2)
Az alperes: Budapesti Rendőr-főkapitánya (cím3)
A per tárgya: rendészeti igazgatási ügyben hozott végzés elleni közigazgatási per
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes 6. szám alatt
A felülvizsgálni kért jogerős ítélet: Fővárosi Törvényszék 6.K.704.520/2021/5. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 6.K.704.520/2021/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2016. július 22. napján panaszt terjesztett elő a Budapesti Rendőr-főkapitányság X. Kerületi Rendőrkapitánysága által fogatosított intézkedés vonatkozásában. A többször megismételt eljárásban a rendőrkapitányság vezetője (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a panaszt a 2021. február 1. napján kelt 01100-105/28-73/2016.P. számú határozatával (a továbbiakban: elsőfokú határozat) elutasította. A felperes

által az elsőfokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezést Budapest Rendőrfőkapitánya a 2021. április 9. napján kelt 01000-105/865-32/2017.P. számú végzésével, mint elkésettét visszautasította. A felperes a döntéssel szemben közigazgatási pert indított, amely során Budapest Rendőrfőkapitánya döntését a 01000-105/865-35/2017.P. számú végzésével visszavonta. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel az eljárást a 2021. szeptember 7. napján kelt 6.K.704.140/2021/4. számú végzésével megszüntette. A felperes fellebbezése alapján eljárta Kúria a 2021. december 7. meghozott Kpkf.IV.41.018/2021/4. számú végzésével az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte, mert megállapította, hogy az eljárás megszüntetésére jogszabálysértően került sor.

[2] A felperes a 01100-105/28-73/2016.P. számú elsőfokú határozattal szemben előterjesztett fellebbezésével egyidejűleg - a fellebbezési határidő elmulasztására tekintettel - igazolási kérelmet is előterjesztett, amelyet Budapest Rendőrfőkapitányának rendészeti helyettese a 2021. április 16-án kelt, és a felperes jogi képviselője részére 2021. április 19-én kézbesített 01000-105/865-33/2017.P. számú végzésével elutasított. A felperes az igazolási kérelmet elutasító végzéssel szemben keresetlevelet terjesztett elő az elsőfokú hatóságnál.

[3] Budapest Rendőrfőkapitánya a 01000-105/865-37/2017.P. számú, a felperes részére 2021. június 7. napján kézbesített végzésével az elsőfokú határozat elleni fellebbezést ismét visszautasította. Döntését az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdés a) pontjára alapította. Indokolása szerint a felperes jogi képviselője a 2021. február 1. napján kelt, fellebbezéssel támadott elsőfokú határozatot aznap átvette, a fellebbezést azonban 23 nap elteltével, 2021. február 24-én nyújtotta be. Budapest Rendőrfőkapitányának rendészeti helyettese a 2021. április 16-án kelt, és a felperes jogi képviselője részére 2021. április 19-én kézbesített 01000-105/865-33/2017.P. számú végzésével a fellebbezési határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelmet elutasította, így a fellebbezés visszautasításának volt helye.

A kereseti kérelem és a védírat

[4] A felperes keresetlevelében a 01000-105/865-37/2017.P. számú fellebbezést visszautasító végzés megsemmisítését, – igazolási kérelmet elutasító döntés felülbírálatát követően – az alperesnek a fellebbezés érdemi elbírálására való kötelezését kérte.

[5] Előadta, hogy a vele szemben foganatosított intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazása miatt az Emberi Jogok Európai Bírósága a 2021. április 15-én ítéletében (75260/17) megállapította, hogy Magyarország megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikkét azzal, hogy a rendőrség által okozott sérülések miatt nem folyt megfelelő nyomozás.

[6] Kifejtette, hogy az alperes a korábban meghozott fellebbezést visszautasító végzését azért vonta vissza, mert az igazolási kérelmét annak meghozatalakor még nem bírálta el. Jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a jelen keresettel támadott végzésével az alperes továbbra is úgy utasította vissza a fellebbezését, hogy az igazolási kérelemmel összefüggő eljárás még folyamatban volt, ugyanis az igazolási kérelmet elutasító végzéssel szemben előterjesztett keresetét a végzés meghozatalakor a bíróság még nem bírálta el. A közigazgatási tevékenységgel okozott jogsérelemként az emberi méltóságát, a tisztességes

eljáráshoz való és a testi épséghez való jogát sértő rendőri intézkedéssel és kényszerítő eszköz alkalmazása szemben bejelentett panasza elutasítását jelölte meg.

[7] Az alperes a kereset elutasítását kérte arra való hivatkozással, hogy a fellebbezés visszautasításáról az igazolási kérelem elutasítását követően döntött.

A jogerős határozat

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította. Ítélete indokolása szerint a közigazgatási eljárásban a folyamatban lévő rendes jogorvoslatokra figyelemre kell lenni, azonban a végleges közigazgatási végzés alapján döntés hozható volt. A bírósági út rendkívüli jogorvoslat, az a véglegesen lezárt közigazgatási eljárást követi, és a közigazgatási döntés meghozatalának nem képezi akadályát. A keresettel támadott 01000-105/865-37/2017.P. számú végzés tartalmazza, hogy a felperes igazolási kérelmét Budapest Rendőrfőkapitányának rendészeti helyettese a 2021. április 16-án kelt 01000-105/865-33/2017.P. számú végleges döntésével elutasította. Az, hogy az igazolási kérelem elutasítása tárgyában közigazgatási bírósági eljárás van folyamatban, nem hat ki a fellebbezés visszautasíthatóságára, ugyanis a bírósági jogorvoslati lehetőség nem tekinthető rendes jogorvoslatnak, amely az elbírálást gátolná.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[9] A felperes a jogerős ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel élt, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[10] Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkét, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (1), (2), (3) bekezdését, 57. § (4) bekezdését és az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontját. Előadása szerint az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértés, hogy az elsőfokú bíróság úgy bírálta el az alperes fellebbezést visszautasító végzésének jogszerűségét, hogy az annak alapját képező, szintén keresettel támadott igazolási kérelem elutasításáról szóló közigazgatási végzésről a bíróság még nem döntött. Ezáltal sérült az Alaptörvény XXVIII. Cikke és az Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikke szerinti tisztességes eljáráshoz való joga.

[11] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a Kp. 57.§ (4) bekezdését megsértve az alperesi védíratot számára nem kézbesítette, arra reagálni nem tudott, álláspontját nem fejthette ki, annak tartalmáról csak az ítéletből értesült, így nem lehetett pontosan tisztában azzal, hogy a bíróság milyen alperesi nyilatkozatok keretei között fogja a perbeli jogvitát eldönteni, ezért a Kp. 2. § (1)-(3) bekezdéseire figyelemmel eljárási jogai, valamint a tisztességes eljáráshoz való joga e tekintetben is sérültek.

[12] Az elsőfokú bíróság nem volt figyelemmel az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontjára, mely szerint a hatóságnak fel kell függesztenie az eljárást, amennyiben annak előkérdése bíróság hatáskörébe tartozik. Az igazolási kérelem tárgyában hozandó döntés a fellebbezés visszautasításának előkérdése, amely érdemben hat ki a fellebbezés visszautasítására, hiszen annak az egyetlen alapja az elkészttség volt. A perbeli végzés is csupán visszautalt az

igazolási kérelmet elutasító végzésre, annak indokait részletesen nem fejtette ki. Az alperesnek tehát az eljárását fel kellett volna függesztenie az igazolási kérelem tárgyában folyó közigazgatási per jogerős befejezéséig, az elsőfokú bíróság ezt nem észlelte, indokolásában figyelmen kívül hagyta, ezért ítélete kirívóan okszerűtlen és törvénytelen.

[13] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokolása

[14] A felülvizsgálati kérelem alapos.

[15] A jogerős ítélettel szemben jogszabálysértésre hivatkozással van helye felülvizsgálatnak, felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet közlésétől számított 30 napon belül kell előterjeszteni [Kp. 115. § (1) bekezdés, 117. § (1) bekezdés], annak kötelező tartalmi eleme a megsértett jogszabályhely pontos megjelölése [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pont]. A felülvizsgálati kérelmet megváltoztatni a felülvizsgálati határidőn túl nem lehet [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése]. A Kúria a jogerős ítéletet - a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül - csak a felülvizsgálati kérelem, a csatlakozó felülvizsgálati kérelem, és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül, [Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése], az eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt [Kp. 120. § (5) bekezdése].

[16] A Kúria ezen jogszabályi rendelkezések alapján a felülvizsgálati eljárásban tehát a jogerős ítélet jogszerűségét vizsgálja a felülvizsgálati kérelemben megjelölt körben. Nem dönthet abban a jogkérdésben, amely nem volt a kereset, így az elsőfokú bírósági eljárás tárgya. Erre figyelemmel a Kúria nem látott törvényes lehetőséget arra, hogy a felperes által a felülvizsgálati kérelmében elsőként állított, az Ákr. 48. § (1) bekezdés a) pontjának megsértését érdemben vizsgálja, ugyanis a felperes a keresetben a közigazgatási eljárás felfüggesztésének elmaradását jogsérelemként nem jelölte meg.

[17] Rögzíti emellett a Kúria, hogy a Kp. 18. § (1) bekezdése szerint „ha törvény eltérően nem rendelkezik, a pert az ellen a közigazgatási szerv ellen kell indítani, amely a jogvita tárgyát képező közigazgatási tevékenységet megvalósította. Többfokú közigazgatási eljárásban hozott cselekmény esetén a közigazgatási cselekmény megvalósítója az utolsó fokon eljáró közigazgatási szerv”. A keresettel támadott végzést a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 93/B. § (1) bekezdésére utalással Budapest Rendőrfőkapitánya hozta, a felperes keresetlevelében alperesként őt is jelölte meg, ezért a közigazgatási pert az elsőfokú bíróságnak vele szemben kellett volna lefolytatnia. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság ítéletét Budapesti Rendőr-főkapitánysággal szemben hozta meg, ezáltal olyan személlyel szemben hozott ítéletet, amellyel szemben a felperes nem indított pert. Ez az ügy érdemére kiható, a felülvizsgálat során nem orvosolható, lényeges eljárási szabálysértés.

[18] A felülvizsgálati kérelem érdemében a Kúria utal arra, hogy a Kp. 2. §-a alapján a bíróság feladata, hogy eljárásával a közigazgatási tevékenységgel megvalósított jogsértéssel szemben - erre irányuló megalapozott kérelem esetén - hatékony jogvédelmet biztosítson [(1) bekezdés]. A bíróság a közigazgatási jogvitát tisztességes, koncentrált és költségtakarékos eljárásban bírálja el [(2) bekezdés]. A bíróság a perkoncentráció és az eljárási igazságosság

érvényesülése érdekében az e törvényben meghatározott módon és eszközökkel hozzájárul ahhoz, hogy a felek és más perbeli személyek eljárási jogait gyakorolhassák és kötelezettségeiket teljesíthessék [(3) bekezdés]. A bíróság köteles gondoskodni arról, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet, nyilatkozatot, a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek, és azokra – megfelelő határidőn belül – nyilatkozhassanak [(6) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság a keresetet a Kp. 124. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése értelmében egyszerűsített perben, tárgyaláson kívül bírálta el. A Kp. 124. § (1) bekezdése szerint egyszerűsített perben e törvény rendelkezéseit a XXI. fejezetben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. Figyelemmel arra, hogy ezen fejezet eltérő rendelkezéseket az iratok megismerésének biztosítása körében nem tartalmaz – a felperes által hivatkozott 57. § (4) bekezdése helyett – az egyszerűsített perben is irányadó Kp. 77. § (5) bekezdése, mely szerint a per tárgyaláson kívül történő elbírálása esetén a bíróság a védírat közlésével egyidejűleg a felek számára beadványaik benyújtására - tizenöt napnál nem rövidebb - határidőt állapít meg. Az e beadványokra adandó válaszok és egyéb beadványok benyújtására a bíróság tizenöt napnál nem rövidebb határidőt állapíthat meg, azzal, hogy arra lehetőleg az első tárgyalás kitűzésére irányadó határidőn belül sor kerüljön.

[19] A Kúria megállapította, hogy alappal sérelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályainak megsértésével nem közölte vele az alperesi védíratot, ezáltal nem adott arra lehetőséget, hogy azzal kapcsolatban nyilatkozatait megtegye. Ennek folytán a felperes iratmegismeréshez, nyilatkozattételhez fűződő garanciális jellegű eljárási jogait megsértette.

[20] Emellett az elsőfokú bíróság tévesen foglalt állást a fellebbezést visszautasító végzés jogszerűségének kérdése, illetve az igazolási kérelmet elutasító végzés elleni bírósági jogorvoslat összefüggései vonatkozásában. Figyelemmel arra, hogy az Ákr. 54. §-a az igazolási kérelem elfogadásának joghatásaként rögzíti, hogy az elmulasztott határidőt megtartottnak kell tekinteni, a fellebbezéssel egyidejűleg előterjesztett igazolási kérelmet elbíráló közigazgatási döntés jogszerűsége mintegy előkérdése a fellebbezést elkésettség miatt visszautasító hatósági végzés törvényességének. Azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem rögzített tényállást arra vonatkozóan, hogy az igazolási kérelmet elutasító végzés elleni bírósági jogorvoslat folyamatban van-e, illetve milyen eredménnyel járt, megalapozatlanul döntött a fellebbezés visszautasításáról szóló végzés jogszerűségéről. A koncentrált, költségtakarékos és tisztességes bírósági eljárás követelménye értelmében az elkésettségre alapított fellebbezés visszautasításáról szóló döntés törvényességi vizsgálata kizárólag a fellebbezési határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelem jogszerűségének bíróság általi elbírálását követően végezhető el.

[21] Az eljárási alapelveknek megfelelő bírósági eljárás lefolytathatósága érdekében a bíróság számára több lehetőség is rendelkezésre áll: dönthet a perek egyesítéséről [Kp. 31. § (1) bekezdés], amennyiben az már lezárult, a kapcsolódó per iratainak beszerzéséről [Kp. 57. § (1)-(2) bekezdés, Kp. 62. § (1) bekezdés], illetve annak folyamatban léte miatt a per felfüggesztéséről [Kp. 32. §, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 123. § (2) bekezdés]. Azáltal, hogy az elsőfokú bíróság anélkül állapította meg, a felperesi fellebbezés elkésettség miatti visszautasítása jogszerű volt, hogy az igazolási kérelem elutasításának törvényességéről meggyőződött volna, megsértette a felperes hatékony jogvédelemhez, így a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjogát.

[22] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértő, ezért azt a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[23] Az új eljárás során az elsőfokú bíróság mindenekelőtt köteles a közigazgatási eljárás iratainak beszerzésére [Kp. 40. § (6) bekezdés], a pernek a támadott végzés hozó

közigazgatási szerv elleni lefolytatására [Kp. 18. § (1) bekezdés], a felperessel az alperes védíratának közlésére, a felperesnek a nyilatkozattétel lehetőségének biztosítására [Kp. 77. § (5) bekezdés], és a per tárgyról érdemben kizárólag az igazolási kérelmet elutasító közigazgatási döntés törvényessége tárgyában hozott bírósági határozat figyelembevételével határozhat.

A döntés elvi tartalma

[24] A védíratot az egyszerűsített perben is közölni kell a felperessel, és lehetőséget kell adni számára, hogy arra nyilatkozzon. A közigazgatási per a vitatott közigazgatási cselekményt megvalósító szervvel szemben folytatandó le. A fellebbezés elkésettség miatti visszautasításáról szóló végzés jogszerűségének előkérdése, hogy az igazolási kérelmet elutasító végzést a bíróság törvényesnek ítéli-e.

Záró rész

[25] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[26] A felperes felülvizsgálati perköltséget nem igényelt, így a Kúria annak megállapítását a Pp. 81. § (1) bekezdése és 82. § (1) bekezdése alkalmazásával mellőzte.

[27] A végzés elleni további felülvizsgálatot a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2022. január 13.

dr. Márton Gizella s.k.
a tanács elnöke

dr. Stefancsik Márta s.k.
előadó bíró

dr. Darák Péter s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő